

L'enterrament de la Llibertat

En el capgirament formidable que hem sofert i que pateix el món, hom hi voldria enterrar quelcom que, tan se val si s'enterra com si no. I, diem que tan se val perquè allò a que ens referim ja ha estat enterrat d'altres vegades, però sempre els enterradors, astorats, han vist com ressucitava. No sabem si ara es repetirà el crim; el que sabem, ens ho diu la història i la raó i la fe, és que tan se val, perquè la normalitat no és la follia. De tant en tant, udolant, imponent, esglaiadora una part de humanitat, com un torrent que es precipita, al sinistre llampegueig de la teia i amb cridòria esbojarrada ha pretès enterrar la Llibertat, tot volent fer estrelles de les Taules de la Llei, sense haver-se adonat, eterna miopia, que les Taules de la Llei no es poden estellar, car son de Pedra, d'aquella Pedra sobre la qual assentà el Crist la seva Església, edificant al ensem, el palau de la dignitat de l'home.

Tan se val que facin la fossa, profunda com el pecat, com que la facin a ran de la crosta de la terra, com que damunt d'ella hi posin blocs de granit i planxes de metall, tan se val, que la dignitat de l'home no morirà. I no morirà perquè hi haurà una lluita aferrissada entre la concepció atea i materialista de la vida de tots els socialismes i de la concepció cristiana.

L'home, entre la teoria que el considera com una roda, com una peça, com un sumand; que es poden canviar, que es poden suprimir, que es poden fondre, en bé del cos social; i la que el considera com una totalitat, com un problema, com un edifici sencer, triarà.

Davant de la idea aterradorada de la roda que giravolta brutalment i del sumand que desapareix i de la peça que es llima i s'apedaça i es va lubricant fins que ja no serveix; l'home obrirà els ulls, com davant d'un precipici immens, i girarà en rodó. I al seu davant veurà que si bé és veritat que forma part de la família, del Municipi, de la Nació, de la Humanitat, també és cert que és quelcom independent, pròpi, exclusiu en quant a la seva finalitat superior, última.

Caldrà saber si accepta les normes, les orientacions, els manaments inapel·lables de l'Estat, o bé si es pot revoltar, contra totes les grapes immundes que tractin de robar-li el seu destí. I de la lluita, potser cruenta, en sortirà enfortit i àgil: que ja haurà sentit la seva carn el moasec del turment, i la seva ànima s'haurà trempat en la forja de l'adversitat; i de la lluita, monjoia excelsa, en treurà més resplendent que mai, la corona de la Llibertat.

Es en va que els tirans li vulguin imposar una concepció materialista de la vida. La vida amb la seva feconditat incoercible, com una estrella guiadora li assenyalarà el camí del Bethlem de la dignitat, la ruta

misteriosa de la Fe, el pont de la immortalitat gloriosa. A malgrat de tots els sofismes, de tots els despotismes, de tots els turments, l'home no tindrà mai per son amo exclusiu aquest monstre devorador, mai saciat, que hom ha batejat encertadament, amb el nom de ESTADOLATRIA. No considerarà mai la seva ànima com una simple i fatal transformació de la matèria, que s'ha d'oferir en holocaust al Partit que sigui en l'escambell del Poder. Sentirà a totes hores la veu de les generacions passades, que per la seva dignitat lluitaren al Circ i al Camp i a la Presó, contra les feres i el bronze i la soledat. Sentirà el desig infrangible de perpetuar-se. l'ale vital d'ésser feliç, l'ansia insatisfeta de justícia.

I quan veurà que en aquesta terra prenyada d'ignomínies, hom li ofereix el No-res per destí, plaers fugissers per felicitat i una caricatura de justícia, alçarà els ulls al cel, i alçarà el cor i l'enteniment i les mans, i clavarà l'esguard de l'ànima més enllà de les fronteres de la mort. I amb lògica tremenda cridarà: No pot ésser que les meves accions no siguin, un dia o altre, pesades amb una balança justa: no pot ésser que haja estat llençat en aquest pelegrinatge com si fos producte inconscient del flux etern de les coses, sense una consciència que s'ha de satisfer, sense una recompensa o un càstig congruents: No pot ésser que no vinga d'enlloc i que no vaja enlloc. No pot ésser que siga una màquina, una roda, una dent, un sumand, una volva... i prou. Sento que sóc superior a aquestes coses. Sento que no'm satisfà plenament res d'aquest món, talment com si enyorés vagament i tingués un record d'una altra estada primitiva, d'un paradís perdut per la meva culpa...

I entre les tenebres de l'ergástula que ens voldrien donar per estança definitiva els dèspotes del Kremlin i la llum de la ciutat de Déu, escollirem aquesta. I per això, no ens deixarem barrar el pas, no ens deixarem robar la Llibertat. I per l'enterrament de la dignitat, no cal que prepareu el sinistre taüt, fossers desequilibrats, no el fareu. I si Déu permetia que el parodiéssiu, les albaades de la Pasqua no trigarien.

JOSEP ESPAR.

Hotel Restaurant Mundial y Cafè Alhambra

Aigua calenta, freda, calefacció, banys y telèfon
en les habitacions.

Passeig Pere III, 16 i 18
Telèfon, 354

M a n r e s a